

Europejska nagroda dla obszarów Natura 2000 Edycja 2018 Wytyczne dla kandydatów

Spis treści

Sposób wypełniania formularza.....	2
Krok 1 — Informacje administracyjne	3
Krok 2 — Informacje skrócone	6
Krok 3 — Obszary Natura 2000	8
Krok 4 — Kategoria	9
Krok 5 — Docelowe gatunki i rodzaje siedlisk	11
Krok 6 — Kryteria oceny	13

Sposób wypełniania formularza

Pola oznaczone gwiazdką (*) są obowiązkowe. Niewypełnienie któregokolwiek z tych pól spowoduje, że złożenie zgłoszenia nie będzie możliwe. Zgłoszenia można składać w dowolnym języku urzędowym UE, z wyjątkiem języka gaelickiego i maltańskiego. Niektóre pola w formularzu zgłoszenia (wskazane poniżej) należy wypełnić wyłącznie w języku angielskim.

Należy pamiętać, że poprzez złożenie zgłoszenia zgadzają się Państwo, aby zostało ono nominowane do Nagrody Obywatelskiej.

Krok 1 — Informacje administracyjne

Tytuł zgłoszenia (tylko w języku angielskim): Tytuł powinien precyzyjnie i zwięźle odzwierciedlać treść zgłoszenia. Tytuł musi być sformułowany w **języku angielskim**.

Kraje uczestniczące w zgłoszeniu: Jeżeli zgłoszenie jest składane wspólnie przez co najmniej dwa państwa członkowskie UE, w tym miejscu można wskazać uczestniczące kraje. Informacja ta będzie podana w streszczeniu zgłoszenia opublikowanym na stronie internetowej nagrody Natura 2000, a jeżeli zgłoszenie wygra konkurs, będzie również umieszczona na certyfikacie finalisty lub zwycięzcy.

Nazwa i dane kontaktowe głównego kandydata: Należy podać nazwę i dane kontaktowe głównego kandydata ze wskazaniem często sprawdzanego adresu e-mail.

Każdy podmiot, który jest oficjalnie zarejestrowany w UE, może nadesłać swoje zgłoszenie.¹ Dozwolone są zgłoszenia wspólne, uwzględniające kilku kandydatów, przy czym należy wskazać jeden podmiot jako głównego kandydata, który jest odpowiedzialny za zgłoszenie.

W ramach tej samej kategorii może zostać przyjęte tylko jedno zgłoszenie przypadające na jeden główny obszar programu Natura 2000. Z tego względu, w przypadku gdy kilka organizacji chce złożyć zgłoszenie na ten sam główny obszar w ramach tej samej kategorii, muszą one złożyć wspólne zgłoszenie — w przeciwnym razie ich zgłoszenia będą niekwalifikowalne. Różne zgłoszenia dla tego samego obszaru głównego (tych samych obszarów głównych) będą akceptowane, pod warunkiem że: a) będą dotyczyć różnych kategorii ORAZ b) będą obejmowały zupełnie odmienne działania/osiągnięcia.

Opis głównego kandydata: W zgłoszeniu należy umieścić krótki, zwięzły opis określający status prawny głównego kandydata, jego misję/wizję oraz główne obszary działalności. Tekst ten może zostać wykorzystany do analiz statystycznych i porównawczych, aby umożliwić nam lepsze ukierunkowanie naszych działań w przyszłości, w związku z czym powinien być bardziej oparty na faktach niż mieć charakter promocyjny.

Nazwa i dane kontaktowe (ewentualnych) współkandydatów: W przypadku składania wspólnego zgłoszenia należy kliknąć **przycisk Dodaj współkandydata**, aby dodać współkandydatów. Dla każdego współkandydata należy podać te same informacje, co w przypadku głównego kandydata.

Współkandydatami powinny być organizacje, które są bezpośrednio zaangażowane w działania/osiągnięcia przedstawione w danym zgłoszeniu. Zasadniczo współkandydaci także powinni mieć siedziby na terenie UE. Dopuszcza się jednak współkandydatów spoza UE, jeśli wnoszą oni rzeczywiste dodatkowe korzyści do zgłoszenia.

Tego partnera należy traktować tak, jak głównego kandydata: Należy zaznaczyć to **pole**, jeśli, w przypadku gdy dane zgłoszenie wygra, współkandydat powinien mieć takie samo znaczenie jak główny kandydat (np. nazwa kandydata także powinna znaleźć się na

¹ Z wyłączeniem organizacji uczestniczących w procesie selekcji związanym z edycją 2018 Europejskiej nagrody Natura 2000.

nagrodzie i certyfikacie).

Główne zdjęcie: Należy zamieścić co najmniej jedno zdjęcie (lub obraz), które najlepiej przedstawia zgłoszenie. Główne zdjęcie zostanie opublikowane na stronie internetowej nagrody Natura 2000, wraz z krótkim opisem zgłoszenia. Może ono również zostać wykorzystane do innych celów komunikacyjnych. Powinno zatem być dobrej jakości i stanowić atrakcyjne i rzetelne odzwierciedlenie zgłoszenia. Zdjęcie musi być w formacie jpg, jpeg lub png, o maksymalnym rozmiarze 2 Mb i minimalnej rozdzielczości 150x150 pikseli.

Dodatkowe zdjęcia (maks. 5): Istnieje możliwość zamieszczenia maksymalnie pięciu dodatkowych zdjęć, stanowiących uzupełnienie zgłoszenia. Zdjęcia te będą wykorzystywane przez osoby oceniające dane zgłoszenie. Mogą również zostać wykorzystane przez Komisję Europejską do celów promocji sieci Natura 2000. Z tego względu zdjęcia należy dobierać starannie. Zaleca się zamieszczenie kilku zdjęć, które ilustrują kluczowe wartości danego obszaru (takie jak występujące tam siedliska i gatunki).

Filmy: Można również podać łącza do filmów na serwisach YouTube lub Vimeo. Filmy powinny być ściśle związane z działaniami opisanymi w zgłoszeniu. Filmy te będą wykorzystywane przez osoby oceniające dane zgłoszenie. Mogą również zostać wykorzystane przez Komisję Europejską do celów promocji sieci Natura 2000. Należy kliknąć [przycisk Wstaw adres URL](#), aby dodać maksymalnie pięć łączy do filmów.

Poprzez zamieszczenie zdjęć i filmów wyrażają Państwo zgodę na to, aby KE wykorzystywała je do celów związanych z informowaniem o programie Natura 2000, zarówno w materiałach drukowanych jak i w sieci internetowej. Potwierdzają Państwo także, że zapoznali się z [zasadami regulującymi prawa autorskie](#) i akceptują je, a także że posiadają Państwo zgody wszystkich osób dorosłych lub prawnych opiekunów wszystkich dzieci, które pojawiają się na zdjęciach.

Czy ubiegali się Państwo o tę samą kategorię w przeszłości?: Należy wskazać, czy byli Państwo kandydatem w ramach tej samej kategorii w przeszłości jako główny kandydat lub jako współkandydat („Tak” lub „Nie”). Jeżeli tak, należy podać rok, w którym ubiegali się Państwo o tę samą kategorię.

Czy ubiegali się Państwo o ten sam obszar główny/te same obszary główne w przeszłości ?: Należy wskazać, czy składali Państwo zgłoszenie, które dotyczyło tego samego obszaru głównego/tych samych obszarów głównych w przeszłości jako główny kandydat lub jako współkandydat („Tak” lub „Nie”). Jeżeli tak, należy podać rok, w którym ubiegali się Państwo o ten sam obszar główny/te same obszary główne.

Czy jest to ponowne złożenie zgłoszenia, które zostało złożone uprzednio (czyli takie same, podobne lub zaktualizowane działania/osiągnięcia)? Jeśli odpowiedź na którekolwiek lub oba z powyższych pytań brzmi „tak”, należy wskazać, czy zasadniczo składają Państwo to samo zgłoszenie, lecz ulepszone i/lub zaktualizowane („Tak” lub „Nie”).

Uwaga: Należy krótko opisać, czym tegoroczne zgłoszenie różni się od poprzedniego zgłoszenia.

Zgłoszenia z poprzedniego roku, które nie zostały wybrane, można składać ponownie, pod warunkiem że spełniają one wszystkie inne wymogi. Jednak większe szanse na powodzenie mają zgłoszenia, które zostały poprawione lub udowadniają dodatkowy sukces w stosunku do roku poprzedniego.

Żaden kandydat nie może jednak ponownie złożyć zgłoszenia, które wygrało. Chodzi tutaj o zgłoszenia tych samych działań/osiągnięć, dotyczących tych samych głównych gatunków/rodzajów siedlisk jak w poprzednich zwycięskich zgłoszeniach, nawet jeśli są one składane w ramach innej kategorii.

Należy podać numer ubiegłorocznego zgłoszenia: W miarę możliwości należy podać numer referencyjny poprzedniego zgłoszenia/zgłoszeń.

Krok 2 — Informacje skrócone

Streszczenie zgłoszenia (tylko w języku angielskim): Prosimy o przedstawienie przejrzystego i dobrze napisanego streszczenia zgłoszenia **w języku angielskim**, z podkreśleniem następujących kwestii:

1. Główne obszary Natura 2000, gatunki i/lub rodzaje siedlisk objęte zgłoszeniem.
2. Sytuacja początkowa, główny problem/główne problemy, na który/które projekt był ukierunkowany oraz kluczowe cele.
3. Główne wykonane działania (z wyraźnym określeniem kategorii, której dotyczy zgłoszenie).
4. Główne osiągnięcia.

Należy zadać sobie następujące pytania: Gdzie? Dlaczego? Kiedy? Kto? Co?

Jeśli zgłoszenie zostanie zakwalifikowane, streszczenie zostanie opublikowane na stronie internetowej nagrody dla obszarów Natura 2000 i weźmie udział u głosowaniu publicznym o przyznanie Europejskiej Nagrody Obywatelskiej.

Nagroda Obywatelska będzie przyznawana w drodze powszechnego głosowania na zgłoszenia finalistów. Po wyborze finalistów w każdej kategorii, obywatele będą mogli głosować na stronie internetowej nagrody na jedno zgłoszenie, które uważają za najbardziej zasłużone. Podczas ceremonii rozdania nagród finalistom, którzy otrzymają największą liczbę głosów, zostaną wręczone Europejskie Nagrody Obywatelskie. Z tego względu ważne jest, aby streszczenie jak najwierniej odzwierciedlało treść zgłoszenia oraz aby było napisane zrozumiałym i zwięzłym językiem.²

Opis zrealizowanych działań (tylko w języku angielskim): Należy przedstawić przejrzysty ogólny opis działań objętych danym zgłoszeniem **w języku angielskim**. Opis powinien obejmować następujące elementy:

- Zastosowaną metodologię, wraz z podaniem jakościowych i ilościowych danych dotyczących osiągnięć. W przypadku zgłoszeń składanych przez kilku partnerów pomocne będzie wskazanie działań prowadzonych przez poszczególnych partnerów. Należy uwzględnić jedynie te działania/osiągnięcia, które są związane z wybraną kategorią. Nie należy wymieniać wszystkich podjętych działań.
- Docelowe gatunki/rodzaje siedlisk, docelowi odbiorcy lub interesariusze, w zależności od kategorii, w ramach której składane jest zgłoszenie.
- Metody monitorowania.
- Sposób, w jaki działania są związane z celami w zakresie ochrony przyrody obszaru Natura 2000.

---

² Komisja może zredagować tekst, aby zapewnić spójny styl.

Opis ten pomoże oceniającym lepiej zrozumieć Państwa zgłoszenie i może zostać wykorzystany do celów reklamowych.

Lokalizacja działań (tylko w języku angielskim): Należy opisać lokalizację działań w stosunku do obszaru Natura 2000 (tzn. w której części obszaru były prowadzone działania) **w języku angielskim.**

Czas trwania działań opisanych w zgłoszeniu: Należy podać daty rozpoczęcia i zakończenia działań opisanych w zgłoszeniu. Zgłoszenia w edycji 2018 mogą obejmować wyłącznie działania/osiągnięcia ukończone w okresie od 01.09.2012 r. do 31.08.2017 r. włącznie.

Krok 3 — Obszary Natura 2000

Oficjalna nazwa głównego obszaru Natura 2000 stanowiącego cel zgłoszenia:

Oficjalny kod UE (wskazany w przeglądarce Natura 2000 Viewer) obszaru:

Wszystkie zgłoszenia muszą wyraźnie nawiązywać do co najmniej jednego obszaru Natura 2000. Należy podać nazwę i oficjalny kod UE (niepowtarzalny kod złożony z dziewięciu znaków) głównego obszaru opisanego w zgłoszeniu (kod należy sprawdzić w przeglądarce [Natura 2000 Viewer](#)). Jeśli Państwa zgłoszenie dotyczy kilku obszarów, należy podać ten, który jest najbardziej istotny. Można dodać kilka obszarów poniżej.

Rodzaj obszaru: Należy wskazać, czy dany obszar stanowi:

1. obszar mający znaczenie dla Wspólnoty (OZW) / specjalny obszar ochrony (SOO),
2. obszar specjalnej ochrony (OSO) czy
3. obie kategorie mają zastosowanie.

Dodanie kolejnego obszaru Natura 2000 (maks. 5): Jeśli Państwa zgłoszenie obejmuje więcej obszarów Natura 2000, należy kliknąć [przycisk Dodaj nowy obszar](#), aby dodać maksymalnie pięć innych obszarów. Powinny to być wyłącznie obszary, na których prowadzono konkretne działania. Przedstawienie wykazu obszarów, które niczego nie wnoszą do zgłoszenia, nie przynosi żadnych korzyści. Należy podać te same informacje, co w przypadku głównego obszaru.

Uwagi: Jeśli Państwa zgłoszenie obejmuje więcej obszarów niż przewidziano powyżej, należy opisać je w tym miejscu.

Krok 4 — Kategoria

Należy wybrać kategorię zgłoszenia: Zgłoszenie może być zaliczone tylko do jednej z pięciu kategorii wymienionych poniżej. Aby przesłać zgłoszenie do kilku kategorii, należy złożyć oddzielne zgłoszenie do każdej kategorii. Różne zgłoszenia od tego samego kandydata będą akceptowane wyłącznie, gdy przedstawiają: a) zupełnie inne działania/osiągnięcia ORAZ b) działania dotyczące różnych obszarów. W przypadku przesłania tego samego zgłoszenia w ramach różnych kategorii, zgłoszenie takie zostanie odrzucone we wszystkich kategoriach.

Komunikacja: Nagroda jest przyznawana w uznaniu osiągnięć w zakresie komunikacji, które przyczyniły się do podniesienia świadomości na temat sieci Natura 2000 i które wprowadziły trwałe pozytywne zmiany w postawach lub zachowaniu w stosunku do tej sieci.

Zgłoszenia w tej kategorii muszą być ukierunkowane na określone obszary Natura 2000. W przypadku gdy dane zgłoszenie dotyczy wielu obszarów lub całej sieci Natura 2000 w związku z ukierunkowaniem działań na całą grupę interesu lub ogół społeczeństwa, musi ono wykazywać wymierny pozytywny wpływ na co najmniej jeden obszar Natura 2000.

Korzyści społeczno-gospodarcze: Nagroda jest przyznawana w uznaniu dla zwiększania korzyści społeczno-gospodarczych dla lokalnych grup interesu, które wynikają z działań związanych z obszarem Natura 2000 lub z konkretnym projektem. Przykłady takich osiągnięć obejmują m.in. wprowadzenie oznakowania dla produktów pochodzących z obszarów Natura 2000, które wspiera lokalnych producentów wykorzystujących naturalne zasoby danego obszaru w celu stworzenia niszy na rynku lub uzyskania lepszych cen, działalność w zakresie turystyki przyrodniczej rozwiniętą wokół obszaru Natura 2000, a także działania na rzecz zwiększenia przychodów określonych grup interesu oraz tworzenia nowych miejsc pracy i możliwości zawodowych.

Ochrona: Nagroda jest przyznawana w uznaniu osiągnięć, które poprawiły stan ochrony określonego rodzaju siedliska i/lub gatunku. Docelowe rodzaje siedlisk lub gatunki muszą być uwzględnione w załączniku I lub II dyrektywy siedliskowej lub w załączniku I dyrektywy ptasiej, lub muszą to być regularnie występujące ptaki migrujące. Oznacza to, że przykładowo gatunki uwzględnione w załączniku IV dyrektywy siedliskowej nie mogą być celem (co oznacza, że zgłoszenia ukierunkowane wyłącznie na te gatunki nie będą kwalifikowalne), ponieważ wyznaczenie obszaru Natura 2000 formalnie nie ma dla nich znaczenia.

Mile widziane są projekty/działania, które tworzą lub usprawniają połączenia i korytarze pomiędzy obszarami w sieci Natura 2000, ponieważ pomagają one wdrażać cele sieci Natura 2000.

Pogodzenie interesów/poglądów: Ta kategoria nagradza uwieńczony sukcesem dążenia do rozwiązywania konfliktów dotyczących różnych interesów społeczno-ekonomicznych lub politycznych, w tym interesów różnych użytkowników obszarów, z korzyścią dla sieci Natura 2000. Zgłoszenia powinny koncentrować się na pokazaniu drogi do rozwiązania konfliktu od momentu wystąpienia problemu do osiągnięcia kompromisu, wraz z mechanizmami

zastosowanymi w celu osiągnięcia współpracy między różnymi grupami interesu.

Współpraca transgraniczna i tworzenie sieci kontaktów: Ta kategoria dotyczy wdrażania skutecznego partnerstwa pomiędzy interesariuszami zaangażowanymi w zarządzanie obszarami Natura 2000 lub ochronę obszarów Natura 2000, których celem jest bardziej konstruktywne rozwiązywanie problemów niż w przypadku działalności pojedynczych partnerów.

Kategoria ta obejmuje dwa rodzaje partnerstwa:

1. Współpracę transgraniczną w celu osiągnięcia lepszej ochrony gatunków/siedlisk, których rozkład geograficzny wymaga takiego podejścia. Współpraca transgraniczna może odbywać się pomiędzy krajami lub regionami samorządowymi w państwie federalnym (np. w Niemczech, Belgii, Austrii i Hiszpanii). Może także obejmować transfer wiedzy/najlepszych praktyk w wyraźnych ramach biogeograficznego kontekstu regionalnego.
2. Tworzenie sieci kontaktów pomiędzy strukturami o podobnych celach tematycznych (np. obszary podmokłe Natura 2000, osoby zajmujące się obszarami Natura 2000, partnerzy prowadzący działania na rzecz tego samego gatunku lub grup gatunków, np. zwierząt mięsożernych, gadów) na terytorium tego samego kraju (lub tego samego regionu w przypadku krajów federalnych).

Krok 5 — Docelowe gatunki i rodzaje siedlisk

Czy zgłoszenie jest wyraźnie ukierunkowane na określone gatunki?

Czy zgłoszenie jest wyraźnie ukierunkowane na określone siedlisko/siedliska?

Zgłoszenia w **kategorii Ochrona** muszą być wyraźnie ukierunkowane na co najmniej jeden gatunek lub jedno siedlisko i z tego względu muszą zawierać odpowiedź „Tak” na pytanie dotyczące wyraźnego ukierunkowania na gatunek i/lub siedlisko.

W zgłoszeniach w **innych kategoriach** należy zaznaczyć opcję „Tak” tylko wtedy, gdy dane zgłoszenie koncentruje się wyraźnie na określonym gatunku/gatunkach i/lub siedlisku/siedliskach. Nie ma potrzeby przedstawiania wykazów gatunków lub siedlisk, które nie są głównym celem Państwa zgłoszenia.

W przypadku zaznaczenia odpowiedzi „Tak” w odniesieniu do któregokolwiek z tych pytań, pojawią się następujące pytania:

Nazwa naukowa (ewentualnych) głównych gatunków, które są wyraźnym celem zgłoszenia:

Nazwa i oficjalny kod UE (zgodnie z dyrektywą siedliskową) (ewentualnego) głównego siedliska, które jest wyraźnym celem zgłoszenia:

Jeżeli zgłoszenie jest wyraźnie ukierunkowane na konkretny gatunek/siedlisko (lub kilka konkretnych gatunków/siedlisk), musi to być gatunek/siedlisko, dla którego wyznaczono dany obszar:

- **Gatunek** musi być wymieniony w dyrektywie siedliskowej (załącznik II) lub w dyrektywie ptasiej (załącznik I lub regularnie występujące ptaki migrujące niewymienione w załączniku I). Należy podać nazwę naukową (nie nazwę zwyczajową), wskazaną w prawidłowym załączniku do dyrektywy dla głównego gatunku opisanego w zgłoszeniu. Jeżeli zgłoszenie dotyczy kilku gatunków, należy podać tutaj kilka głównych (lub jeden z głównych) gatunków oraz dodać inne gatunki — w tym celu należy użyć poniższego łącza.
- **Siedliska** muszą być określone w dyrektywie siedliskowej (załącznik I). Należy podać oficjalną nazwę i oficjalny kod UE dla głównego siedliska opisanego w zgłoszeniu. Jeżeli zgłoszenie dotyczy kilku siedlisk, należy podać tutaj główny typ siedliska (lub jeden z głównych typów siedlisk) oraz dodać pozostałe siedliska — w tym celu należy użyć poniższego łącza.

Czy dany gatunek/siedlisko występuje w standardowym formularzu danych (SFD) dla tego obszaru? Jeżeli tak, należy podać nazwę obszaru: Dla każdego gatunku/siedliska wymienionego powyżej należy sprawdzić dane w przeglądarce Natura 2000 Viewer i zaznaczyć, czy występuje w tabeli 3.1 lub 3.2 SFD dla danego obszaru:

- Jeżeli tak, należy określić obszar (nazwę i kod).

- Jeżeli nie, należy dodać poniżej komentarz z wyjaśnieniem. Jeśli wymieniony gatunek/siedlisko nie występuje w SFD, zgłoszenie może zostać uznane za kwalifikujące się jedynie w przypadku posiadania potwierdzenia od właściwych władz, że SFD został zmieniony lub jest w trakcie zmian. W tym miejscu należy dołączyć takie oficjalne potwierdzenie.

Uwagi: Tutaj należy wyjaśnić sytuację, jeśli określony gatunek/siedlisko nie występuje w SFD.

Należy dodać nazwy i kody (ewentualnych) dodatkowych gatunków/siedlisk: Jeśli zgłoszenie obejmuje więcej gatunków/rodzajów siedlisk, należy kliknąć **przycisk Dodaj kolejne gatunki/Dodaj kolejne siedliska**, aby dołączyć maksymalnie pięć dodatkowych gatunków i/lub rodzajów siedlisk. Należy jednak pamiętać, że powinny to być **wyłącznie** gatunki/rodzaje siedlisk, na które zgłoszenie jest wyraźnie ukierunkowane. Przedstawianie wykazów dodatkowych gatunków/rodzajów siedlisk, które nie przynoszą Państwu zgłoszeniu dodatkowej wartości, nie przynosi żadnych korzyści. Należy podać te same informacje, co w przypadku głównego gatunku/rodzaju siedliska.

Krok 6 — Kryteria oceny

Ocena będzie oparta na pięciu kluczowych aspektach Państwa zgłoszenia: efektywności, oryginalności, trwałości, kosztach i korzyściach oraz powtarzalności działań. Każde kryterium ma inną metodę ważenia, w zależności od jego ważności dla wybranej kategorii (co przedstawiono pod każdym kryterium).

Dla każdego kryterium przewidziany jest jeden formularz. Każdy formularz jest ograniczony do 4000 znaków. Poniżej zamieszczono kilka sugestii dotyczących rodzaju informacji oczekiwanych dla każdego kryterium. Zgłoszenia zawierające zwięzłe, opisowe informacje jakościowe ORAZ ilościowe mają większą szansę na uzyskanie wyższych ocen. Mogą Państwo podać łącznie do informacji ogólnych, informacji kontekstowych lub innych istotnych danych, lecz ocena będzie przeprowadzana w oparciu o informacje przedstawione w samym formularzu zgłoszenia.

Kategoria dotycząca komunikacji:

Jak oceniają Państwo skuteczność swoich działań informacyjnych? (Waga oceny = 40%):

To kryterium ocenia pomyślność działań w zakresie rzeczywistej, wymiernej i mierzalnej zmiany w postawach/zachowaniu odbiorców docelowych. Zmiana ta musi dotyczyć postaw w stosunku do określonych obszarów Natura 2000/siedlisk/gatunków lub zachowania, które ma bezpośredni wpływ na wdrażanie sieci Natura 2000.

Docieranie do społeczeństwa obywatelskiego, podnoszenie świadomości i kształtowanie przychylnych postaw wobec sieci Natura 2000 — to główny cel nagrody. Zgłoszenia ukierunkowane na ogół społeczeństwa mają większą szansę na uzyskanie wyższej oceny, chociaż zgłoszenia mogą być także ukierunkowane na określone grupy interesariuszy. Przewagę mają wielopoziomowe kampanie informacyjne, dostosowane do różnych odbiorców, które adresowane są zarówno do ogółu społeczeństwa, jak i do grup fokusowych.

- Należy opisać sytuację wyjściową przed interwencjami, powody rozpoczęcia kampanii/działań oraz swoje cele (co chcieli Państwo osiągnąć).
- Należy opisać docelowych odbiorców swoich działań informacyjnych. Czy odbiorcy docelowi to szeroka, czy też ściśle określona grupa?
- Należy szczegółowo opisać osiągnięcia: aktualną sytuację oraz konkretne zmiany w postawach/zachowaniu wśród odbiorców docelowych (w miarę możliwości określone ilościowo).
- Należy wyjaśnić sposób mierzenia wpływu na odbiorców docelowych.

Jak oceniają Państwo oryginalność swoich działań informacyjnych? (Waga oceny = 5%):

Oryginalność może przejawiać się na różnych poziomach:

- technicznym (np. innowacyjny komunikat/innowacyjne narzędzie/innowacyjna opracowana metoda),
- kontekstowym (np. dotychczasowe narzędzia/dotychczasowe metody wykorzystane w odniesieniu do nowego odbiorcy docelowego lub w inny sposób) lub
- geograficznym (np. istniejące narzędzie wykorzystane po raz pierwszy na określonym obszarze geograficznym: poziom UE/poziom państwa członkowskiego/poziom regionalny itp.).

- Czy uważają Państwo swoje działania informacyjne za oryginalne?
- Jeśli tak, należy wyjaśnić, dlaczego i na jakim poziomie (technicznym/metodologicznym, kontekstowym, geograficznym itp.). Należy podać ewentualne łącza do materiałów pomocniczych.

Jak oceniają Państwo trwałość swoich działań informacyjnych i ich wyników z upływem czasu? (Waga oceny = 20%):

To kryterium dotyczy trwałości wyników oraz trwałości działań. Każdy dowód na trwałe zmiany w postawie/zachowaniu w wyniku działań informacyjnych to wyraźna zaleta.

- Należy opisać podjęte starania w celu zapewnienia maksymalnie trwałego wpływu Państwa działań informacyjnych po zakończeniu kampanii.
- Należy wyjaśnić, czy zapewniono lub przewidziano następcze działania informacyjne (utrzymanie komunikatu w pamięci oraz jego regularne odświeżanie) oraz opisać te działania.
- Należy wyjaśnić, jakie trwałe zmiany w postawach i zachowaniu Państwo odnotowali i (ewentualnie) zmierzili.
- Należy wyjaśnić, jakie będą przyszłe potrzeby finansowe i w jaki sposób będą one zaspokajane.

Należy opisać i wyjaśnić cechy w zakresie kosztów i korzyści Państwa osiągnięć informacyjnych. (Waga oceny = 15%):

To kryterium funkcjonuje na dwóch poziomach:

1. odniesienie kosztów do liczby osób/odbiorców, do których dotarł przekaz,
2. odniesienie kosztów do skuteczności: jak duża jest zmiana w postawach? Jak duży jest wpływ na podmiot docelowy?

- Ile kosztowały Państwa działania informacyjne (w EUR)?
- Do ilu osób dotarł przekaz?

- Jaka była skuteczność Państwa działań informacyjnych (wielkość zmiany/wpływu) pod względem wydanych pieniędzy?

Dla tego kryterium należy podać dane ilościowe.

Jak oceniają Państwo możliwość powielenia swoich działań informacyjnych? Jakie kroki podjęto, aby je faktycznie powielić? (Waga oceny = 20%):

To kryterium uwzględnia z jednej strony potencjał do powielania działań/osiągnięć, a z drugiej strony to, czy podjęto określone kroki, aby rzeczywiście rozpowszechniać wyniki i/lub je powielać.

- Jakie części działań uważają Państwo za możliwe do powielenia w innym miejscu?
- Należy opisać wszelkie (rzeczywiste lub potencjalne) przeszkody kulturalne lub finansowe utrudniające zastosowanie tej metody komunikacji w innych warunkach.
- Czy podjęli już Państwo konkretne kroki, aby rozpowszechniać wyniki i wspierać powielanie określonych elementów Państwa działań (np. na innych obszarach Natura 2000 lub w organizacjach partnerskich)? Jeśli tak, należy je opisać.

Kategoria korzyści społeczno-gospodarczych:

Jak oceniają Państwo skuteczność swoich działań pod względem korzyści społeczno-gospodarczych? (Waga oceny = 40%):

To kryterium ocenia pozytywny wpływ działań na tworzenie korzyści społeczno-gospodarczych wynikających z sieci Natura 2000 (nowe miejsca pracy, zwiększone przychody, integracja grup znajdujących się w niekorzystnej sytuacji, stworzenie nowego oznakowania itp.) dla określonych interesariuszy. Korzyści społeczno-gospodarcze muszą być wyraźnie połączone z siecią Natura 2000, nawet jeśli odbywa się to wyłącznie poprzez oznakowanie. Społeczeństwo musi mieć świadomość, że dana korzyść jest związana z siecią Natura 2000.

- Należy opisać sytuację wyjściową, poprzez określenie sytuacji społeczno-gospodarczej docelowych grup interesariuszy przed podjęciem przez Państwa działań i wyjaśnić, dlaczego dane działania były niezbędne.
- Należy wymienić interesariuszy, do których skierowane były Państwa działania.
- Należy opisać aktualną sytuację pod względem jakościowym i ilościowym oraz wskazać zmiany w sytuacji społeczno-gospodarczej docelowych interesariuszy (osiągnięte wyniki) lub w wykorzystaniu zasobów. Przykładowo: liczba utworzonych nowych miejsc pracy, kwota zwiększonych przychodów, liczba i typ utworzonych nowych możliwości gospodarczych.
- Należy opisać, w jaki sposób mierzono wpływ działań i jakie są ostateczne wyniki.

Jak oceniają Państwo oryginalność swoich działań społeczno-gospodarczych? (Waga oceny = 5%):

Oryginalność może przejawiać się na różnych poziomach:

1. technicznym (np. nowo opracowane narzędzie/metoda),
2. kontekstowym (np. dotychczasowe narzędzia/dotychczasowe metody wykorzystane w odniesieniu do innej/nowej grupy interesariuszy),
3. geograficznym (np. dotychczasowe narzędzia/dotychczasowe metody wykorzystane po raz pierwszy na określonym obszarze geograficznym: poziom UE/poziom państwa członkowskiego/poziom regionalny itp.).

- Należy wyjaśnić, w jaki sposób Państwa działania są oryginalne/innowacyjne (jeśli dotyczy).
- Należy wyraźnie określić i opisać, na jakim poziomie są one oryginalne (technicznym/metodologicznym/kontekstowym, geograficznym itp.).

Jak oceniają Państwo trwałość korzyści społeczno-gospodarczych i ich wyników z upływem czasu? (Waga oceny = 20%):

To kryterium dotyczy trwałości wyników oraz trwałości działań. Odnosi się do czasu trwania i przyszłych perspektyw nowych działań społeczno-gospodarczych zapoczątkowanych/wspieranych przez Państwa działania. Programy/działania, które generują zysk i dzięki temu są samowystarczalne, będą oceniane wyżej od tych, które korzystają z dotacji. Korzyści handlowe (miejsca pracy, sprzedaż produktów, rozwój turystyki itp.) muszą wykazywać pozytywną tendencję przez kilka lat, aby taka pozytywna tendencja została uznana w oparciu o wiarygodne dane.

- Które działania będą kontynuowane po zakończeniu danego projektu/działania i w jaki sposób?
- Jakie zastosowano środki lub warunki, aby zapewnić kontynuację korzyści po zakończeniu projektu/działania?
- Należy podać dane wykazujące rozwój korzyści handlowych (miejsca pracy, sprzedaż produktów, rozwój turystyki itp.) przez czas trwania Państwa inicjatywy.
- Należy wyjaśnić, czy w chwili obecnej działania są samofinansujące się/samowystarczalne i jeśli tak, to w jaki sposób. Jeśli nie, należy wyjaśnić, jakie będą przyszłe potrzeby finansowe i w jaki sposób będą one zaspokajane.

Należy opisać i wyjaśnić cechy w zakresie kosztów i korzyści Państwa osiągnięć związanych z korzyściami społeczno-ekonomicznymi. (Waga oceny = 15%):

To kryterium funkcjonuje na dwóch poziomach:

- a) odniesienie kosztów do liczby osób/interesariuszy, którzy odczuwają korzyści oraz
- b) odniesienie kosztów do skuteczności: jak duża jest zmiana? Jak duży jest wpływ? Przykładowo koszt działań można ocenić w odniesieniu do wygenerowanego dochodu (np. poprzez nowe działania w zakresie turystyki, nowe marki i

oznaczenia dla lokalnych produktów).

- Ile kosztowały Państwa działania społeczno-gospodarcze (w EUR)?
- Do ilu i do jakich interesariuszy dotarły Państwa działania?
- Jaka była skuteczność Państwa działań (wielkość zmiany społeczno-gospodarczej/wpływu społeczno-gospodarczego) pod względem wydanych pieniędzy?

Dla tego kryterium należy podać dane ilościowe.

Jak oceniają Państwo możliwość powielenia swoich działań społeczno-gospodarczych? Jakie kroki podjęto, aby je faktycznie powielić? (Waga oceny = 20%):

To kryterium dotyczy potencjału do powielenia określonego działania/metody: wartości dodanej, która nie była jeszcze powszechnie brana pod uwagę lub wykorzystywana, lub szczególnie pomyślny model biznesowy, który należy rozpowszechniać wśród innych podmiotów, które mogłyby z niego skorzystać. Obok potencjału do powielania uwzględniane jest to, czy podjęto określone kroki, aby rzeczywiście rozpowszechniać wyniki i je powielać.

- Jakie kluczowe części swoich działań uważają Państwo za możliwe do powielenia gdzie indziej?
- Należy opisać wszelkie (rzeczywiste lub potencjalne) przeszkody kulturalne lub finansowe utrudniające zastosowanie metody społeczno-gospodarczej/programu społeczno-gospodarczego w innych warunkach.
- Czy podjęli już Państwo konkretne kroki, aby rozpowszechniać wyniki i wspierać powielanie określonych elementów Państwa działań (np. na innych obszarach Natura 2000 lub w organizacjach partnerskich)? Jeśli tak, należy je opisać.

Kategoria ochrony:

Jak oceniają Państwo skuteczność swoich działań ochronnych? (Waga oceny = 40%):

To kryterium ocenia pomyślność działań w osiągnięciu konkretnych i mierzalnych pozytywnych wyników, które mają wpływ na stan ochrony rodzajów siedlisk i/lub gatunków. Ocena ta obejmuje także analizę rozmiaru pozytywnej zmiany. W ramach tej kategorii można uwzględnić działania zmierzające do poprawy zarządzania danym obszarem i do promowania bardziej zintegrowanego zarządzania.

- Należy opisać sytuację wyjściową przed rozpoczęciem działań, a także kluczowe kwestie, które zostały wzięte pod uwagę.
- Należy opisać aktualną sytuację pod względem jakościowym i ilościowym oraz wskazać zmiany w stanie ochrony/powierzchni/populacji każdego gatunku/rodzaju siedliska, na jakie skierowane były działania.
- Z jakim powodzeniem i w jak dużym stopniu rozwiązano początkowy problem/początkowe problemy mający/mające negatywny wpływ na stan ochrony?

- W jakim stopniu Państwa działania przyczyniły się do tej zmiany (wyniki)?
- Należy opisać zastosowane mechanizmy monitorowania, czyli zbieranie danych, sprawozdawczość i analizy.
- W jaki sposób mierzą Państwo skuteczność swoich działań? Czy Państwa praca/wyniki zostały ocenione przez niezależny organ?

Jak oceniają Państwo oryginalność swoich działań ochronnych? (Waga oceny = 5%):

Oryginalność może przejawiać się na różnych poziomach:

- a) technicznym/metodologicznym (np. nowo opracowane narzędzie/metoda ochrony),
- b) kontekstowym (np. dotychczasowe narzędzia/dotychczasowe metody wykorzystane w odniesieniu do innego gatunku/rodzaju siedliska) lub
- c) geograficznym (np. istniejące narzędzie wykorzystane po raz pierwszy na określonym obszarze geograficznym: poziom UE/poziom państwa członkowskiego/poziom regionalny itp.).

- Czy uważają Państwo swoje działania ochronne za oryginalne?
- Jeśli tak, należy w sposób przejrzysty wyjaśnić, w jaki sposób są one oryginalne i na jakim poziomie (technicznym/metodologicznym, kontekstowym, geograficznym itp.).

Jak oceniają Państwo trwałość swoich działań ochronnych i ich wyników z upływem czasu? (Waga oceny = 20%):

To kryterium dotyczy:

- a) trwałości działań i ich wpływu na przestrzeni czasu (przykładowo podnoszenie poziomu wody jest pod względem technicznym bardziej trwałe niż usuwanie zarośli) oraz
  - b) kroków, które zostały faktycznie zastosowane, aby zapewnić tam, gdzie jest to konieczne, powtarzające się inicjatywy w zakresie zarządzania/powtarzające się działania.
- Należy opisać podjęte wysiłki w celu zapewnienia maksymalnie trwałego wpływu Państwa działań ochronnych.
  - W jaki sposób ta praca i te inwestycje będą ewoluowały w przyszłości? Czy sukces, jaki Państwo osiągną, jest uzależniony od przyszłych interwencji? Jeśli tak, to kto będzie za nie odpowiedzialny i w jaki sposób będą one finansowane?

Należy opisać i wyjaśnić cechy w zakresie kosztów i korzyści Państwa osiągnięć ochronnych. (Waga oceny = 15%):

Pierwszy poziom analizy kosztów i korzyści to odniesienie kosztów działań do powierzchni siedlisk/wielkości populacji gatunków, na które skierowane były działania. Drugi poziom to

odniesienie korzyści do skuteczności: jak duża jest zmiana w stanie ochrony docelowych siedlisk/gatunków? Jak duży jest wpływ?

- Ile kosztowały Państwa działania ochronne (w EUR)?
- Jaką powierzchnię siedlisk i/lub wielkość populacji gatunków objęły Państwa działania?
- Jaka jest skuteczność Państwa działań ochronnych (wielkość zmiany/wpływu, zmiany w stanie ochrony) pod względem wydanych pieniędzy?

Dla tego kryterium należy podać dane ilościowe.

Jak oceniają Państwo możliwość powielenia swoich działań ochronnych? Jakie kroki podjęto, aby je faktycznie powielić? (Waga oceny = 20%):

To kryterium uwzględnia potencjał do powielania działań: Jak bardzo powszechny jest problem, który ta metoda rozwiązuje? Jak można ją łatwo przenieść? Obok potencjału do powielania uwzględniane jest to, czy podjęto określone kroki, aby rzeczywiście rozpowszechnić wyniki i je powielić.

- Czy uważają Państwo, że Państwa działanie można powielić? Należy opisać, dlaczego i w jaki sposób.
- Czy istnieją jakiegokolwiek (rzeczywiste lub potencjalne) przeszkody kulturalne, techniczne lub finansowe w przeniesieniu danego narzędzia/metody ochrony, a jeśli tak, w jaki sposób można je przezwyciężyć?
- Czy powielił Państwo swoją pracę? Czy utworzyli z niej Państwo pakiet w formie, który może być wykorzystany przez innych profesjonalistów, np. podręcznik, zestaw narzędzi, wytyczne, lub czy przedstawili ją Państwo na jakiejś konferencji lub warsztatach tematycznych?

Kategoria pogodzenia interesów/poglądów:

Jak oceniają Państwo skuteczność swoich działań w zakresie pogodzenia interesów/poglądów różnych interesariuszy? (Waga oceny = 40%):

To kryterium ocenia pomyślność działań w zakresie rozwiązywania sytuacji konfliktowych pomiędzy głównymi interesariuszami, którzy mają różne interesy bezpośrednio lub pośrednio związane z określonym obszarem Natura 2000, gatunkiem lub rodzajem siedliska. Dotyczy ono również zaangażowania „szczególnych” interesariuszy (np. właścicieli gruntów, myśliwych, hodowców żywego inwentarza, osób korzystających z zasobów), którzy mogli mieć początkowo sprzeczne interesy w zakresie ochrony obszarów Natura 2000.

- Należy opisać sytuację wyjściową oraz to, w jaki sposób była ona związana z ochroną/zarządzaniem obszarem/obszarami Natura 2000. Należy wyjaśnić sprzeczne interesy interesariuszy zaangażowanych na danym obszarze/danych obszarach na początku procesu. Jakie było nastawienie danych grup interesariuszy/społeczności do sieci Natura 2000 przed rozpoczęciem Państwa działań?

- Należy opisać w sposób jakościowy i ilościowy skuteczność działań w pogodzeniu interesów i/lub poglądów oraz w szczególności to, w jaki sposób poszczególni interesariusze skorzystali na tych działaniach (wpływ społeczno-gospodarczy).
- W jaki sposób ta zmiana była korzystna dla obszaru Natura 2000/gatunku/rodzaju siedliska?
- Jaka jest aktualna postawa grup docelowych wobec sieci Natura 2000? Jak to zostało zmierzone?

Jak oceniają Państwo oryginalność/innowacyjność swoich działań ukierunkowanych na pogodzenie interesów/poglądów? (Waga oceny = 5%):

Oryginalność można oceniać na różnych poziomach:

1. technicznym (np. nowo opracowane narzędzie/metoda rozwiązywania konfliktów),
2. kontekstowym (np. dotychczasowe narzędzia/dotychczasowe metody wykorzystane w odniesieniu do nowej grupy interesariuszy lub w inny sposób) lub
3. geograficznym (np. istniejące narzędzie wykorzystane po raz pierwszy na określonym obszarze geograficznym: poziom UE/poziom państwa członkowskiego/poziom regionalny itp.).

- Należy wyjaśnić, w jaki sposób działania/metody rozwiązywania konfliktów są oryginalne (jeśli dotyczy).
- Należy wyraźnie określić i wyjaśnić poziom oryginalności (techniczny/metodologiczny/kontekstowy, geograficzny itp.).

Jak oceniają Państwo trwałość swoich działań w zakresie pogodzenia interesów/poglądów i ich wyników z biegiem czasu? (Waga oceny = 20%):

To kryterium dotyczy:

- a) Trwałości działań i ich wpływu z biegiem czasu oraz
- b) kroków, które zostały faktycznie zastosowane, aby zapewnić tam, gdzie jest to konieczne, powtarzające się inicjatywy w zakresie zarządzania/powtarzające się działania.

Trwałość z biegiem czasu można wzmacniać poprzez funkcjonowanie zorganizowanych struktur, tworzenie nowych procesów i/lub wspólnych zobowiązań (np. podpisana deklaracja, pisemne porozumienie itp. — można podać łącza do tych dokumentów).

- W jaki sposób zorganizowano nowy konsensus?
- Jakie mechanizmy zastosowano, aby zagwarantować długotrwałe pogodzenie?
- W jakim stopniu zaangażowani są partnerzy?
- Jak Państwa zdaniem te postawy będą ewoluowały w przyszłości?

Należy opisać i wyjaśnić cechy w zakresie kosztów i korzyści Państwa osiągnięć w zakresie godzenia interesów/poglądów. (Waga oceny = 15%):

To kryterium ocenia koszty podjętych działań w odniesieniu do konkretnych i mierzalnych korzyści (wyników) wpływających z działań w zakresie rozwiązywania konfliktów. Pierwszy poziom analizy kosztów i korzyści to odniesienie kosztów działań do liczby/rodzaju/wielkości populacji zaangażowanych interesariuszy. Drugi poziom to odniesienie kosztów do skuteczności działań: jak ważny jest wynik rozwiązania konfliktu? Jaki jest pozytywny wpływ na obszary Natura 2000/siedliska/gatunki (lub stosunek do nich)?

- Ile kosztowały Państwa działania w zakresie rozwiązywania konfliktów (w EUR)?
- Jaki jest zasięg pod względem liczby interesariuszy, którzy wcześniej się sprzeciwiali?
- Jaka jest skuteczność Państwa działań w zakresie rozwiązywania konfliktów (wielkość zmiany/wpływu, zakres zmiany w postawach i wpływ na obszary Natura 2000/gatunki/rodzaje siedlisk)?

Dla tego kryterium należy podać dane ilościowe.

Jak oceniają Państwo możliwość powielenia swoich działań ukierunkowanych na pogodzenie interesów i/lub poglądów? Jakie kroki podjęto, aby je faktycznie powielić? (Waga oceny = 20%):

To kryterium dotyczy potencjału powielenia: ocenia, jak powszechny jest rodzaj rozwiązanego konfliktu oraz w jak dużym stopniu ma to wpływ na inne obszary sieci Natura 2000. To kryterium uwzględnia również rzeczywiste kroki podjęte przez kandydata w celu poinformowania o swoim działaniu/metodzie innych odpowiednich organizacji/organów itp., które borykają się z tym samym problemem oraz w celu promowania wśród nich takiego działania/metody.

- Czy uważają Państwo, że Państwa metoda może być rozpowszechniana wśród kolegów i powielana w innych miejscach? Jeśli tak, dlaczego?
- Czy istnieją jakiegokolwiek (rzeczywiste lub potencjalne) przeszkody kulturowe lub techniczne utrudniające zastosowanie tych działań w innych obszarach?
- Należy opisać wysiłki podjęte w celu powielenia swojej pracy, czyli utworzenie z niej pakietu w formie, z którego mogą skorzystać inni profesjonalści, np. podręcznik, zestaw narzędzi, wytyczne lub prezentacja na konferencji.

Kategoria dotycząca współpracy transgranicznej i tworzenia sieci kontaktów:

Jak oceniają Państwo skuteczność swoich działań w zakresie współpracy transgranicznej i tworzenia sieci kontaktów? (Waga oceny = 40%):

To kryterium ocenia pomyslność działań w zakresie osiągania określonych celów. Szczególną uwagę przykładają się tu do strategicznej roli działań w zakresie współpracy transgranicznej/tworzenia sieci kontaktów, a także do ich wartości dodanej w porównaniu do metod niezależnych (tzn. gdyby nie doszło do współpracy transgranicznej/utworzenia sieci

kontaktów).

- Należy opisać sytuację wyjściową oraz wskazać pierwotny status gatunków/siedlisk na danym obszarze (danych obszarach) lub problem związany z siecią Natura 2000, na który skierowane były działania w zakresie współpracy transgranicznej lub tworzenia sieci kontaktów, a także pierwotną relację partnerów.
- Należy opisać uczestniczących partnerów oraz sposób i powody podjęcia współpracy.
- Należy wyjaśnić, czy prowadzono wspólne prace terenowe i konkretne działania terenowe. Jeśli tak, należy je opisać.
- Należy wyjaśnić, czy działania koncentrowały się na wymianie informacji. Jeśli tak, należy opisać, jakie informacje wymieniano oraz w jaki sposób zostały one wykorzystane w praktyce przez partnerów.
- Należy opisać aktualną sytuację oraz wyraźnie wskazać zmiany w relacjach pomiędzy partnerami (wyniki) oraz wpływ tych zmian na obszar Natura 2000/gatunki/rodzaje siedlisk. Wszędzie tam, gdzie jest to możliwe, należy przedstawić ilościowy opis wyników.
- Należy opisać mechanizmy monitorowania i oceny uzyskanych wyników.
- Jaka jest wartość dodana współpracy transgranicznej/tworzenia sieci kontaktów w porównaniu do podobnych niezależnych działań (tzn. gdyby partnerzy kontynuowali działania w sposób niezależny zamiast utworzyć partnerstwo i realizować je wspólnie)?

Jak oceniają Państwo oryginalność swoich działań w zakresie współpracy transgranicznej i tworzenia sieci kontaktów? (Waga oceny = 5%):

Oryginalność może przejawiać się na różnych poziomach:

1. technicznym (np. nowa współpraca transgraniczna/nowo opracowana metoda tworzenia sieci kontaktów),
  2. kontekstowym (np. dotychczasowe narzędzia/dotychczasowe metody wykorzystane po raz pierwszy pomiędzy określonymi rodzajami podmiotów) lub
  3. geograficznym (np. istniejące narzędzie wykorzystane po raz pierwszy na określonym obszarze geograficznym: poziom UE/poziom państwa członkowskiego/poziom regionalny itp.).
- Jak oceniają Państwo oryginalność swoich działań w zakresie współpracy transgranicznej i tworzenia sieci kontaktów?
  - Należy wyjaśnić, na jakim poziomie są one oryginalne (technicznym/metodologicznym/kontekstowym, geograficznym itp.).
  - Należy wyjaśnić, czy istnieją inne znane Państwu podobne przykłady współpracy transgranicznej lub tworzenia sieci kontaktów.

Jak oceniają Państwo trwałość działań w zakresie współpracy transgranicznej i

tworzenia sieci kontaktów i ich wyników z biegiem czasu? (Waga oceny = 20%):

To kryterium dotyczy z jednej strony trwałości wyników (np. jak trwale są rezultaty partnerstwa), a z drugiej strony trwałości działań (np. które działania będą musiały być kontynuowane, aby zapewnić utrzymanie osiągniętych wyników?).

- Należy opisać podjęte wysiłki w celu zapewnienia maksymalnie trwałego wpływu Państwa działań w zakresie współpracy transgranicznej i tworzenia sieci kontaktów.
- W przypadku prowadzenia wymiernych działań w terenie, w jaki sposób będą one kontynuowane w przyszłości i przez jak długi okres?
- W szczególności należy wskazać, które struktury lub procesy zostały ustanowione, aby utrzymać program współpracy i zapobiec wszelkim przyszłym wewnętrznym różnicom.
- Jakie będą przyszłe potrzeby finansowe i w jaki sposób będą one zaspokajane?

Należy opisać i wyjaśnić koszty i korzyści Państwa osiągnięć w zakresie współpracy transgranicznej i tworzenia sieci kontaktów. (Waga oceny = 15%):

Pierwszy poziom analizy kosztów i korzyści to odniesienie kosztów działań do liczby/rodzaju/wielkości zaangażowanych grup interesariuszy. Jeśli współpraca koncentruje się na określonych rodzajach siedlisk/gatunkach, należy sprawdzić powierzchnię siedlisk/wielkość populacji gatunków, na które działania mają bezpośredni wpływ, w odniesieniu do poniesionych kosztów. Drugi poziom to odniesienie kosztów do skuteczności: jak ważny jest wynik współpracy transgranicznej/tworzenia sieci kontaktów? Jaki jest zakres pozytywnego wpływu na zarządzanie obszarem (obszarami) Natura 2000 i/lub stan ochrony siedlisk/gatunków?

- Ile kosztowały Państwa działania w zakresie współpracy transgranicznej/tworzenia sieci kontaktów (w EUR)?
- Jaki jest zasięg działań pod kątem zaangażowanych interesariuszy lub docelowych obszarów Natura 2000/rodzajów siedlisk/gatunków?
- Jaka jest skuteczność Państwa działań w zakresie współpracy transgranicznej/tworzenia sieci kontaktów (wielkość zmiany/wpływu) pod względem kosztów tych działań?

Dla tego kryterium należy podać dane ilościowe.

Jak oceniają Państwo możliwość powielania swoich działań w zakresie współpracy transgranicznej i tworzenia sieci kontaktów? Jakie kroki podjęto, aby je faktycznie powielić? (Waga oceny = 20%):

To kryterium dotyczy potencjału do powielania działania/metody (np. czy współpraca transgraniczna/tworzenie sieci kontaktów rozwiązuje problem, który jest powszechny na innych obszarach Natura 2000?). Obok potencjału do powielania uwzględniane jest to, czy podjęto określone kroki, aby rzeczywiście rozpowszechnić wyniki i je powielić.

- W odniesieniu do współpracy transgranicznej: które inne regiony przygraniczne mogłyby się nauczyć czegoś z tych działań lub mogłyby je powielić?
- W odniesieniu do sieci kontaktów: w jakim zakresie przewidują Państwo rozwój sieci (lub ewentualnie jej powielenie dla podobnych grup)? Czy planują Państwo rozszerzenie partnerstwa na nowe obszary lub nowych członków?
- Czy istnieją jakieś potencjalne przeszkody utrudniające przenoszenie współpracy transgranicznej/programu tworzenia sieci kontaktów?
- Czy podejmowali Państwo próby rozbudowy lub poszerzenia współpracy transgranicznej/sieci kontaktów? Jeśli tak, należy je opisać i omówić wynik.
- Należy wyjaśnić wysiłki zmierzające do rozpowszechniania wyników i ułatwienia ich powielania.